

Dünyamızda geçmişte ve günümüzde AR-GE çalışmalarını yürütmeden gelişen zenginleşen bir ülke yoktur. Genel olarak Ar-Ge çalışmaları bir ülke için bilgi birikimini sürekli artırma, kaynakları etkin şekilde kullanma yerli ve yeni teknolojiler üretebilmeyi hedeflemektedir. Yüzyılımızın bilgi çağı oluşu Ar-Ge çalışmalarını hızlandırmış, ülkeler ve firmaları her alanda daha rekabetçi olabilmek için Gayri Safi Yurtiçi Hasıladan bu faaliyetlere ayrılan payı arttırma çabası içinde olmuşlardır. AB ülkelerinin Ar-Ge harcamalarına bakıldığında, ortalama GSYH'den ayrılan pay % 2'yi geçmektedir.

Ülkemizde Ar-Ge faaliyetleri, yapılan çalışmalara ve desteklere rağmen istenilen seviyeye henüz ulaşamamıştır.

Özellikle kamu kuruluşlarının bünyesinde yer alan AR-GE Birimleri birkaç istisna hariç işlevinden uzaklaştırılmış genellikle merkezden uzak yerlerde olmaları nedeniyle âdete kurumların istemedikleri elemanların sürgün yeri olarak kullanılmaya başlanmıştır. Rutin yapılan deney ve çalışmalardan başka bir faaliyet içine girememektedirler.

Kamu kuruluşlarının elinde yer alan Araştırma ve AR-GE birimlerinde gerçekten araştırma yapabilecek beceride eleman istihdam edilmeli ve maaş ve ek ödemelerle bu birimler özendirilmelidir. Bu birimlerin sahip olduğu laboratuvarlar cihaz ve ekipmanlar bilinçli olarak yenilenmeli ve verimli kullanılmalıdır. Buralarda görev yapan personele gerekli eğitimler verilerek bilgi güncellenmesi sağlanmalıdır. Cihazdan çok daha önemlisi araştırma yapacak personelin kalitesi ve motivasyonudur. Bu birimlerde görevlendirilecek yöneticiler kesinlikle araştırma alt yapısına sahip olmalıdır. Yine Kamuda kızağa çekilen personelin araştırmacı adı altında istihdam edilmesi ve hiçbir görev ve iş tanımının olmaması gerçekten araştırma yapan birimlere ve gerçek araştırmacılara verilen en büyük zararlardan birini oluşturmaktadır.

Ar-Ge faaliyetlerine yapılan harcamaların etkisi uzun vadede ortaya çıkmakta, innovasyon, patent başvurusu ve sayısı ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, Türkiye'deki firmaların ve kurumların Ar-Ge bilincine halen ulaşamamaları, üretim yerine distribütörlük zihniyetinin yaygın olması ve Ar-Ge yönetimi yanlışlıklarıdır. Ar-Ge faaliyetlerinin ulusal anlamda pozitif etki sağlaması için, firmalarda öncelikle bu konudaki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir

Bilgiye dayalı ve rekabetçi bir ekonomiye geçiş için kaynak altyapısını oluşturarak büyük ekonomiler arasına girmek hedefi için teknoloji üreterek katma değeri yüksek ürünler ihraç eden bir konuma hızlı bir şekilde ulaşmamız gerekmektedir. Dolayısıyla bilgiyi nitelikli bir biçimde kullanarak ticari değere dönüştüren, etkin işleyen bir Ar-Ge ve yenilik ekosistemini oluşturulması olmazsa olmazımız olmalıdır.

Özellikle dışa bağımlılığın yüksek olduğu sektörlerde yerli ürün ve teknolojiler geliştirilmesine yönelik araştırma programlarının desteklenip etkinleştirilmesi, üniversite, sanayi ve kamu kurumları arasındaki işbirliklerinin etkili bir şekilde güçlendirilmesi gerekmektedir. Araştırma faaliyetleri ülkenin ihtiyaçlarının önceliğine göre planlanmalı ve bir hedefi geçekleştirmeye yönelik olmalıdır.

Türkiye'de Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi ve bunlara kamunun ortak olabilmesi ve kamuda yapılan araştırmaların sonuçlarının ticarileşme (spin-off, lisanslama) süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik mevzuat çalışmaları eşgüdüm içerisinde yürütülmelidir. Kamunun bu tür ortaklıklar içerisinde yer alması risk sermayesi piyasasına doğrudan yabancı yatırımların çekilmesine de katkı sağlayacaktır.

Ülkemizi tarihte olduğu gibi geniş coğrafyaların nitelikli beyinleri için bir cazibe merkezine dönüştürmek ve tersine

beyin göçünü hızlandırmak amacıyla yerli ve yabancı nitelikli insan gücü için çeşitli düzenlemeler hedeflenmektedir.

Yurtdışında lisansüstü eğitim alan doktora yapan kaliteli bilim insanlarının Türkiye'ye dönmelerini kolaylaştırma, araştırmacı insan gücünü nicelik ve nitelik olarak iyileştirme, özel sektörde daha fazla araştırmacı istihdam etme, Kamudaki ARGE birimlerinin daha etkin ve verimli çalışmalarını sağlama Ar-Ge ve tasarım personelinin daha esnek çalışmasına olanak sağlama gibi uygulamalar bu alanda hayata geçireceğimiz projelerin bazılarıdır.